

Bostad — hälsa

En bostadshygienisk och socialmedicinsk undersökning

Av docent A. Otterland och andre stadsläkare T. Andén, Göteborg

Forts. från föregående nr

Bostadens allmänna standard

Enligt de bedömningsgrunder, som ovan angivits, skedde en fördelning av materialet enligt graderingen modern, halvmodern, omodern. 19,4 % av lägenheterna bedömdes som moderna, 27,7 % som halvmoderna, 52,9 % som omoderna. Utslaget av denna bedömning fördelad på olika sjukdomsgrupper ger klara tendenser. Så innehade patienter med psykiska sjukdomar och organiska nervsjukdomar moderna lägenheter till en andel, som överskrider genomsnittet i serien. Även när det gäller halvmoderna lägenheter har dessa båda grupper relativt hög andel. Omoderna lägenheter beboddes oftare av företrädare för gruppen muskel-led-sjukdomar, luftvägsinfektioner, tbc och kombinationen av flera sjukdomar än i övriga grupper. (Tabell 8.)

Sanitära olägenheter

Vid de bostadshygieniska utredningar, som för här berörda lägenheter genomfördes av tjänstemän vid hälsovårdsnämndens bostadsinspektion, konstaterades, att i ca 40 % förekom sådana sanitära olägenheter, att särskild uppmärksamhet krävdes från hälsovårdsnämndens sida. (Tabell 9.)

Vissa bostadshygieniska bristfälligheter av mindre storleksordning påträffades även. De sanitära olägenheter, som upptagits i tabell 9 omfattar bedömningsgrunderna fukt, drag, kyla, dålig dager, störande ljud, speciella brister av sanitär karaktär såsom inträngande lukt och grav nedslitning. I 199 av de undersökta 895 lägenheterna eller i 22,2 % konstaterades drag och kyla och i 123 (13,7 %) uppmättes bristfällig ljudisolering. Fukt, dålig dager och andra

speciella brister förekom i mellan 3—7 % för vardera av dessa grupper.

Sammanlagt behäftade dessa 486 objektivt mätbara sanitära olägenheter 374 eller 41,8 % av de 895 inspekterade bostäderna.

De bostadssökande var inom olika sjukdomsgrupper i materialet olika lottade i avseende på sanitär standard i sina lägenheter. Så förekom exempelvis relativt flera bostäder med sanitär olägenhet och även kombinationer av sanitära olägenheter inom grupperna kombinationer av flera väsentliga sjukdomar, luftvägsinfektioner, tbc och övriga sjukdomar än inom återstående sjukdomsgrupper.

I upprepade fall föranledde bostadsinspektionens undersökningsresultat åtgärder från hälsovårdsnämndens sida. I 4 fall utdömdes bostaden helt. I 11 fall förbjöds lägenheterna för de barnfamiljer, som vid besiktningstillfället innehade dem och sammanlagt 38 liknande lägenheter, vilka vid besiktningen ej beboddes av barnfamiljer, förklarades såsom olämpliga familjebostäder.

Sammanfattande bostadsteknisk bedömning

Med utgångspunkt från resultaten av samtliga tidigare redovisade kvalifikationer på de lägenheter, som beboddes av de sjuka i materialet, skedde en sammanfattande bostadsteknisk bedömning av de aktuella lägenheterna. (Tabell 10.)

Endast i 28,2 % av fallen kunde lägenheten bedömas såsom utan väsentlig anmärkning från bostadshygienisk och bostadsteknisk utgångspunkt. I 66,4 % bedömdes lägenheten som mindre lämplig. För de övriga betecknades boendeförhållandet för mer än var 20:e som hälsovådligt. Patienter med psykiska sjukdomar

TABELL 8 Bedömning av bostadens allmänna standard enligt begreppen modern, halmodern, omodern för lägenheter bebodda av 895 göteborgare i bostadskön 1958, vilka åberopat läkarintyg för erhållande av bostad och här fördelats på sjukdomsgrupper.

Bostadens allmänna standard	Sjukdomsgrupper									
	Org. nerv-sjukd.	Psyk. sjukd.	Hjärt-kärl-sjukd.	Luftvägs-inf.	Muskel-led-sjukd.	Tbc.	Övr. sjukd.	Komb. av fl. väsentliga sjukd.	Samtliga	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Modern	9	32,1	62	28,8	12	16,0	24	15,8	9	10,6
Halmodern	11	39,3	67	31,2	26	34,7	35	23,0	20	23,5
Omodern	8	28,6	86	40,0	37	49,3	93	61,2	56	65,9
Samtliga	28		215		75		152		85	
							48		188	
									104	
									174	19,4
									248	27,7
									473	52,9
									895	

TABELL 9 Bostadsbetingade sanitära olägenheter i lägenheter bebodda av 895 göteborgare i bostadskön, vilka 1958 vid bostadsförmedlingen åberopat läkarintyg för erhållande av ny bostad och här fördelats på sjukdomsgrupper.

Bostadsbetingade sanitära olägenheter	Sjukdomsgrupper									
	Org. nerv-sjukd.	Psyk. sjukd.	Hjärt-kärl-sjukd.	Luftvägs-inf.	Muskel-led-sjukd.	Tbc.	Övr. sjukd.	Komb. av fl. väsentliga sjukd.	Samtliga	
	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
Fukt	—	7	1	20	10	3	12	7	60	
Drag, kyla	1	32	6	56	17	14	46	27	199	
Dålig dager	2	14	—	11	7	7	11	3	55	
Störande ljud	3	43	5	15	7	6	25	19	123	
Spec. brist.	3	9	9	—	4	1	14	9	49	
Samtliga med sanitär olägenhet	9	105	21	102	45	31	108	65	486	
Antal lägenheter med bostadsbetingade sanitära olägenheter	7	79	18	75	32	22	86	55	374	
% med sanitär olägenhet	25,0	36,7	24,0	49,3	37,7	45,8	45,8	52,9	41,8	
Samtliga	28	215	75	152	85	48	188	104	895	

TABELL 10

Sammanfattande bostadsteknisk bedömning av lägenheter bebodda av 895 göteborgare i bostadskön, vilka 1958 vid bostadsförmedlingen återopat läkarintyg för erhållande av bostad och här fördelats på sjukdomsgrupper.

Sammanfattande bostadsteknisk bedömning	Sjukdomsgrupper									
	Org. nerv-sjukd.	Psyk. sjukd.	Hjärt-kärl-sjukd.	Luftvägs-inf.	Muskel-led-sjukd.	Tbc.	Övr. sjukd.	Komb. av fl. väsentliga sjukd.	Samtliga	
	Antal %	Antal %	Antal %	Antal %	Antal %	Antal %	Antal %	Antal %	Antal	Antal %
Utan väsentlig anm.	4 14,3	94 43,7	12 16,0	42 27,6	16 18,8	11 22,9	45 23,9	28 26,9	252	28,2
Mindre lämpl.	24 85,7	110 51,2	63 84,0	100 65,8	64 75,3	33 68,8	127 67,6	73 70,2	594	66,4
Hälsovådlig	—	11 5,1	—	10 6,6	5 5,9	4 8,3	16 8,5	3 2,9	49	5,4
Samtliga	28	215	75	152	85	48	188	104	895	

TABELL 11

Lägenheter, som bedömts som överbefolkade enligt minimibostadsstandard, bebodda av 895 göteborgare i bostadskön, vilka 1958 vid bostadsförmedlingen återopat läkarintyg för erhållande av bostad och här fördelats på sjukdomsgrupper.

Överbefolkning	Sjukdomsgrupper									
	Org. nerv-sjukd.	Psyk. sjukd.	Hjärt-kärl-sjukd.	Luftvägs-inf.	Muskel-led-sjukd.	Tbc.	Övr. sjukd.	Komb. av fl. väsentliga sjukd.	Samtliga	
	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
Överbefolkning enligt minimibostadsstandard	6	91	7	57	14	15	50	17	257	
Samtliga	28	215	75	152	85	48	188	104	895	
% lägenheter med överbefolkning	21,4	42,3	9,3	37,5	16,5	31,3	26,6	16,3	28,7	

bebodde bättre lägenheter än de övriga sjuka i materialet men 5,1 % av dessa hade såsom hälsovådlig bedömd bostadssituation. Såsom exempel på bostadssituation för övriga sjukdomsgrupper kan framhållas, att i 85,7 % av fallen med organiska nervsjukdomar bedömdes denna som mindre lämplig och motsvarande andel för de hjärt-kärlsjuka ligger på 84,0 %.

Trångboddhet

28,7 % av de i materialet ingående sjuka bodde enligt minimibostadsstandard (0,75 personenheter per rumsenhet) i överbefolkade lägenheter. (Tabell 11.) Den största relativa andelen trångbodda återfinns i gruppen, som åberopat mentala sjukdomar som skäl för sitt bostadsbyte eller i 42,3 %. 37,5 % av patienterna med luftvägsinfektion bodde på liknande sätt. På grupperna hjärtsjukdomar och kombinationer av flera väsentliga sjukdomar kom en relativt mindre grupp i detta hänseende (ca 16 %). En jämförelsevis stor andel ensamboende återfanns bland dessa sjuka.

Medicinskt rörelsehinder bland de bostadssökande

Drygt 20 % av de sjuka i den granskade serien hade rörelsehinder av olika slag. (Tabell 12.) Som väntat kommer här den största relativa andelen på organiskt nervsjuka (67,9 %) samt på patienter med muskel-led-sjukdomar (62,4 %). Detta gäller också de i materialet ingående hjärt-kärlsjuka (52,0 %). För här redovisade fall togs vid den sammanfattande socialmedicinska bedömningen särskilt hänsyn till bostadens våningsplan och om bostaden var placerad i hus med eller utan hiss. Speciellt för de organiskt nervsjuka med rörelsehinder kunde konstateras att dessa bebodde bostadstekniskt sett förhållandevis goda lägenheter dock relativt högt upp i hus utan hiss.

Sammanfattning av de bostadssökandes bostadssituation

Bostadssituationen för de här studerade sjuka i bostadskön skiljer sig *synnerligen väsentligt* från genomsnittsgöteborgarens, vilket framgår av följande uppställning:

TABELL 12
Sjuka med rörelsehinder bland 895 göteborgare i bostadskön, vilka 1958 vid bostadsförmedlingen åberopat läkarintyg för erhållande av bostad och här fördelats på sjukdomsgrupper.

Patienter med rörelsehinder	Sjukdomsgrupper								
	Org. nerv- sjukd.	Psyk. sjukd.	Hjärt- kärl- sjukd.	Luftvägs- inf.	Muskel- led- sjukd.	Tbc.	Övr. sjukd.	Komb. av fl. väsentliga sjukd.	Samtliga
	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
Samtliga % med rörelsehinder	19	—	39	8	53	6	39	29	193
	28	215	75	152	85	48	188	104	895
	67,9	—	52,0	5,3	62,4	12,5	20,8	27,9	21,6

Data betr. bostaden	Sjuka i bostadskön 1958	Genomsnittsgöteborgaren 1955
Bebor lägenhet		
om 1 rum och kök och mindre	71,1 %	32,7 %
om 2 rum och kök	22,3 %	37,7 %
om 3 rum och kök och större	6,5 %	29,6 %
med centralvärme	42,2 %	79,8 %
med eget wc	57,8 %	73,6 %
med eget bad	28,2 %	57,8 %
var trångbodda	28,7 %	25,5 %
med sanitär brist	41,8 %	vid besiktningar av hos hälsov.-nämnden anmäl- da lägenheter ca 25 %

De sjuka i föreliggande material hade det boendemässigt sämre än vissa andra jämförbara grupper i Göteborg. I av Otterland 1960 redovisat material av huvudsakligen mentalsjuka bebodde 41 % 1-rums-bostäder. De av Roos 1953 redovisade pensionärerna bodde dock i 80 % i sådana lägenheter men 33,7 % bodde i "moderna" lägenheter mot 20,1 % av de sjuka i bostadskön. 43,6 % av de gamla bodde i stenhushus, 45,4 % i landshövdingehus, 11,0 % i trähus. För genomsnittsgöteborgaren var dessa tal 1955 46,4 %, 29,8 %, 21,2 % resp., (andra byggnadsmaterial 2,3 %). Motsvarande siffror för den studerade serien ligger på 32,4 %, 47,0 %, 20,6 % resp.

Vid läsandet av dessa siffror bör dock uppmärksammas att de här redovisats utan hänsyn till ålderssammansättningarna i bakomliggande populationer.

*Hur många har fått bostad?
Hela materialet*

Fram till 1 juli 1961 hade av samtliga 1115 bostadssökande, vilka under 1958 åberopat läkarintyg som stöd för sitt bostadsbehov, 662 (59,4 %) erhållit bostad. Dessa fördelar sig på

hälsovårdsnämndens olika åtgärder för dessa intygsgärenden enligt följande:

Hälsovårdsnämndens åtgärder	Erhållet bostad		Ej erhållit bostad	
	Antal	%	Antal	Samtliga
Återsända utan bedömning	30	65,8	17	47
Återsända efter bedömning baserad direkt på läkarintyget	120	65,6	53	183
Återsända efter bedömning baserad på läkarintyg vid nämnden samt företagen bostadshygienisk utredning	512	57,2	383	895
Samtliga	662	59,4	453	1115

De bostadshygieniskt granskade fallen

I det följande avsnittet avses de 895 bostadsgärenden, som blev föremål för granskning genom hälsovårdsnämndens bostadsinspektion, jämföras med varandra sedan de fördelats på 2 grupper: de 512 vars innehavare *erhållet ny bostad* och de 383 vars innehavare *icke erhållit ny bostad*.

Bostadens storlek — jämförelse mellan grupperna "erhållet bostad" och "ej erhållit bostad"

Som framgår av tabell 13 hade relativt flera bland dem, som nu erhållit ny lägenhet, mindre bostäder vid den tidpunkt då de med stöd av läkarintyg sökte bostad, jämfört med sådana som inom samma tidsperiod sökte, men den 1 juli 1961 ännu ej erhållit bostad. I tabellen kan samtidigt konstateras att 2 jämfört med ungefär 3 i de båda serierna och i vissa grupper till och med 3 jämfört med ungefär 4 kvarbor i smålägenheter. Liknande jämförelse avses också göras i det följande.

TABELL 14 Typ av byggnad — stenhus, landshövdingehus, trähus — bebodda av 895 göteborgare i bostadskön, vilka 1958 vid bostadsförmedlingen åberopat läkarintyg samt här fördelats på sjukdomsgrupper och i grupper utvisande om bostad erhållits eller ej före 1 juli 1961.

Typ av byggnad	Sjukdomsgrupper									
	Org. nerv- sjukd.	Psyk. sjukd.	Hjärt- kärl- sjukd.	Luftvägs- inf.	Muskel- led- sjukd.	Tbc.	Övr. sjukd.	Komb. av fl. väsentliga sjukd.	Samtliga	
	Antal o/o	Antal o/o	Antal o/o	Antal o/o	Antal o/o	Antal o/o	Antal o/o	Antal o/o	Antal o/o	
Stenhus	3 23,1	53 38,4	16 42,1	31 34,8	7 15,2	10 34,5	30 29,7	18 31,0	168 32,8	
Landshövdingehus	7 53,8	63 45,7	16 42,1	39 43,8	31 67,4	12 41,4	50 49,5	30 51,7	248 48,4	
Trähus	3 23,1	22 15,9	6 15,8	19 21,4	8 17,4	7 24,1	21 20,8	10 17,2	96 18,8	
Erhållit bostad	13	138	38	89	46	29	101	58	512	
Stenhus	7 46,7	25 29,9	14 37,8	17 27,0	13 33,3	7 36,8	31 35,6	10 21,7	122 31,8	
Landshövdingehus	3 20,0	35 45,5	16 43,2	30 47,6	18 46,2	8 42,1	37 42,5	26 56,5	173 45,2	
Trähus	5 33,3	19 24,7	7 18,9	16 25,4	8 20,5	4 21,1	19 21,8	10 21,7	88 23,0	
Ej erhållit bostad	15	77	37	63	39	19	87	46	383	

TABELL 15 Uppvärmningsanordning i lägenheter bebodda av 895 göteborgare i bostadskön, vilka 1958 vid bostadsförmedlingen åberopat läkarintyg och här fördelats på sjukdomsgrupper samt i grupper utvisande om bostad erhållits eller ej före 1 juli 1961.

Sjukdomsgrupper																		
Uppvärmningsanordning	Org. nerv-sjukd.	Psyk. sjukd.	Hjärt-kärl-sjukd.	Luftvägs-inf.	Muskel-led-sjukd.	Tbc.	Övr. sjukd.	Komb. av fl. väsentliga sjukd.		Samtliga								
	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal							
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%							
Centralvärme Ved el. koluppvärmning Uppvärmning med fotogen- element o. liknande	7	53,8	61	44,2	17	44,7	32	36,0	12	26,1	10	34,5	47	46,5	15	25,9	201	39,3
	5	38,5	55	39,9	20	52,6	54	60,7	34	73,9	18	62,1	54	53,5	36	62,1	276	53,9
	1	—	22	15,9	1	—	3	3,4	—	—	1	—	—	—	7	12,1	35	6,8
Erhållit bostad	12		138		38		89		46		29		101		58		512	
Centralvärme Ved el. koluppvärmning Uppvärmning med fotogen- element o. liknande	9	60,0	47	61,0	18	48,6	23	36,5	15	38,5	8	42,1	40	46,0	17	37,0	177	46,2
	3	20,0	30	39,0	17	46,0	38	60,3	24	61,5	10	52,6	46	52,9	28	60,9	196	51,2
	3	20,0	—	—	2	—	2	—	—	—	1	—	1	—	1	—	10	2,6
Ej erhållit bostad	15		77		37		63		39		19		87		46		383	

TABELL 16. Tillgång till klosett i lägenheten eller på gården för 895 göteborgare i bostadskön, vilka 1958 vid bostadsförmiddlingen överoplat läkarintyg och här fördelats på sjukdomsgrupper samt i grupper utvisande om bostad erhållits eller ej före 1 juli 1961.

Tillgång till klosett	Sjukdomsgrupper															
	Org. nerv- sjukd.	Psyk. sjukd.	Hjärt-kärl- sjukd.	Luftvägs- inf.	Muskel-led- sjukd.	Tbc.	Övr. sjukd.	Komb. av fl. väsentl. sjukd.	Samtliga							
	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal							
Klosett i lägenheten el. i samma plan Klosett på gården el. i källare el. en trappa upp = (ej i samma plan)	10	97	20	43	22	14	56	31	293							
	76,9	70,3	52,6	48,3	47,8	48,3	55,4	53,4	57,2							
Erhållit bostad	3	41	18	46	24	15	45	27	219							
	23,1	29,7	47,4	51,7	52,2	51,7	44,6	46,6	42,8							
Klosett i lägenheten el. i samma plan Klosett på gården el. i källare el. en trappa upp = (ej i samma plan)	13	54	26	15	23	11	55	27	224							
	86,7	70,1	70,3	23,8	59,0	57,9	63,2	58,7	58,5							
Ej erhållit bostad	2	23	11	48	16	8	32	19	159							
	—	29,9	29,7	76,2	41,0	42,1	36,8	41,3	41,5							
Ej erhållit bostad	15	77	37	63	39	19	87	46	383							

Typ av byggnad — jämförelse mellan grupperna "erhållit bostad" och "ej erhållit bostad"

Vid samma jämförelse vad gäller typ av byggnad framträder för de två grupperna totalt inga större skillnader. (Tabell 14.) För enskilda sjukdomsgrupper kan emellertid vissa differenser konstateras. Så kvarbor relativt flera av de organiskt sjuka, som vid bostadssökandet bodde i stenhus, i sina gamla lägenheter än sådana som i denna kategori fått ny bostad. Samma förhållande gäller patienter med muskel-led-sjukdomar. För landshövdingehus gäller för bland andra dessa grupper motsatta förhållandet.

Uppvärmningsanordning — jämförelse mellan grupperna "erhållit bostad" och "ej erhållit bostad"

När det gäller uppvärmningsanordning i lägenheten framgår av tabell 15, att personer, som bor kvar i sina gamla lägenheter, i något större omfattning hade dessa försedda med centralvärme.

I omkring 75 % har de sjuka i bostadskön i det studerade materialet, vilka haft sina bostäder uppvärmda med fotogenelement eller liknande, nu fått ny bostad. Med sådan värmekälla kvarbor dock i sina gamla bostäder fall med organisk nervsjukdom, med hjärtsjukdom, med luftvägsinfektioner eller med tbc.

Tillgång till klosett — jämförelse mellan grupperna "erhållit bostad" och "ej erhållit bostad"

Jämföres de fall i materialet, som erhållit bostad med de fall, som icke erhållit bostad, i avseende på tillgång till klosett i lägenheten eller i samma våningsplan, kan det konstateras att ingen skillnad föreligger mellan de två grupperna i stort. För enskilda sjukdomsgrupper kan i några fall skillnader konstateras. Så hade vid bostadssökandet relativt flera bland patienterna med hjärt-kärl-sjukdomar, muskel-led-sjukdomar och tbc klosett på gården än sådana, som

fortfarande kvarbor i sina gamla lägenheter. Bland de sjuka, som ej erhållit bostad är t. ex. patienter med luftvägsinfektioner, i drygt 75 % hänvisade till utomhusavträde och i hela serien som ej erhållit bostad måste fortfarande 2 på 5 gå ner på gården för att uträtta sina naturalia.

*Bostadens allmänna standard — jämförelse
mellan grupperna "erhållit bostad" och
"ej erhållit bostad"*

För materialet i stort föreligger inga skillnader mellan de 2 här jämförda grupperna — ”erhållit bostad” och ”ej erhållit bostad”. Men i den redovisade fördelningen av materialet framträder för tbc-fallen ett klart utslag, som utvisar att ”omoderna” lägenheter för dessa fall bedömts som mindre lämpliga och bidragit till erhållande av ny bostad.

*Bostadsbetingade sanitära olägenheter —
jämförelse mellan grupperna "erhållit bostad"
och "ej erhållit bostad"*

Om förhållandena jämföres för de två grup-
perna när det gäller bostadsbetingade sanitära
olägenheter kan det förhållandet konstateras, att
bland de bostadssökande, som fortfarande kvar-
bor i sina lägenheter, redan från början hade
relativt något större antal sanitära olägenheter
i sina bostäder. Detta konstaterande gäller ej
samtliga sjukdomskategorier. Patienter med luft-
vägsinfektioner, tbc och med kombination av
flera väsentliga sjukdomar har om sanitär olä-
genhet påträffats i deras lägenheter i relativt
större andel beretts nya lägenheter. ”Motsatta”
förhållandet gäller bland andra patienter med
psykiatriska besvär, hjärtsjuka och muskel-led-
sjuka. Av de 38 patienter, som vid ansökningsti-
dens början bodde i bostäder, som bedömts som
olämpliga som familjebostäder, kvarbodde vid
undersökningstillfället 14. I de 11 lägenheter,
som blivit förbjudna för barn kvarbodde 3 barn-
familjer. Däremot kan konstateras att samtliga
4 bostadssökande i materialet, som vid obser-
vationstidens början bebodde utdömda lägenhe-
ter beretts ny bostad.

TABELL 17

Bedömning av bostadens allmänna standard enligt begreppen — modern, halvmodern, ommodern — för lägenheter bebodda av 895 göteborgare i bostadskön, vilka 1958 vid bostadsförmedlingen åberopat läkarintyg och här fördelats på sjukdomsgrupper samt i grupper utvisande om bostad erhållits eller ej före 1 juli 1961.

<i>Bostadens allmänna standard</i>	Sjukdomsgrupper																	
	Org. nerv- sjukd.		Psyk. sjukd.		Hjärt- kärl- sjukd.		Luftvägs- inf.		Muskel- led- sjukd.		Tbc.		Övr. sjukd.		Komb. av fl. väsentliga sjukd.		Samtliga	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Modern Halvmodern Omodern	2	—	42	30,4	6	15,8	13	14,6	4	8,7	4	13,8	17	16,8	9	15,5	97	19,0
	6	46,2	41	29,7	12	31,6	23	25,8	11	23,9	7	24,1	27	26,7	15	25,9	142	27,7
	5	38,5	55	39,9	20	52,6	53	59,6	31	67,4	18	62,1	57	56,4	34	58,6	273	53,3
Erhållit bostad	13		138		38		89		46		29		101		58		512	
Modern Halvmodern Omodern	7	46,7	20	26,0	6	16,2	11	17,5	5	12,8	3	15,8	17	19,5	8	17,4	77	20,1
	5	33,3	26	33,8	14	37,8	12	19,0	9	23,1	6	31,6	24	27,6	10	21,7	106	27,7
	3	20,0	31	40,3	17	46,0	40	63,5	25	64,1	10	52,6	46	52,9	28	60,9	200	52,2
Ej erhållit bostad	15		77		37		63		39		19		87		46		383	

TABELL 18. Bostadsbetingade sanitära olägenheter i lägenheter bebodda av 512 göteborgare i bostadskön, vilka 1958 vid bostadsförmiddlingen åberopat läkarintyg och vilka före 1 juli 1961 erhållit bostad. Här fördelade på sjukdomsgrupper.

Bostadsbetingade sanitära olägenheter	Sjukdomsgrupper									
	Org. nerv- sjukd.	Psyk. sjukd.	Hjärt-kärl- sjukd.	Luftvägs- inf.	Muskel-led- sjukd.	Tbc.	Övr. sjukd.	Komb. av fl. väsentl. sjukd.	Samtliga	
	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
Fukt	—	5	—	14	5	3	8	5	40	40
Drag, kyla	1	23	2	35	10	11	25	15	122	122
Dålig dager	1	7	—	6	4	5	5	—	28	28
Störande ljud	1	24	2	9	2	5	12	10	65	65
Spec. brist.	—	1	1	—	1	1	6	3	13	13
Samtliga bostadsbetingade sanitära olägenheter	3	60	5	64	22	25	56	33	268	268
Antal lägenheter med bostadsbetingade sanitära olägenheter	2	44	5	46	15	18	48	28	206	206
% med hithörande olägenheter	15,4	31,9	13,2	51,7	32,6	61,1	47,5	48,3	40,2	40,2
Erhållit bostad	13	138	38	89	46	29	101	58	512	512

TABELL 19. Bostadsbetingade sanitära olägenheter i lägenheter bebodda av 383 göteborgare, vilka 1958 vid bostadsförmiddlingen åberopat läkarintyg och vilka före den 1 juli 1961 ej erhållit bostad. Här fördelade på sjukdomsgrupper.

Bostadsbetingade sanitära olägenheter	Sjukdomsgrupper									
	Org. nerv- sjukd.	Psyk. sjukd.	Hjärt-kärl- sjukd.	Luftvägs- inf.	Muskel-led- sjukd.	Tbc.	Övr. sjukd.	Komb. av fl. väsentl. sjukd.	Samtliga	
	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
Fukt	—	2	1	6	5	—	4	2	20	20
Drag, kyla	—	9	4	21	7	3	21	12	77	77
Dålig dager	1	7	—	5	3	2	6	3	27	27
Störande ljud	2	19	3	6	5	1	13	9	58	58
Spec. brist.	3	8	8	—	3	—	8	6	36	36
Samtliga bostadsbetingade sanitära olägenheter	6	45	16	38	23	6	52	32	218	218
Antal lägenheter med bostadsbetingade sanitära olägenheter	5	35	13	29	17	4	38	27	168	168
% med hithörande olägenheter	33,3	45,5	35,1	46,0	43,6	21,1	43,7	58,7	43,9	43,9
Ej erhållit bostad	15	77	37	63	39	19	87	46	383	383

Fortsättning i nästa nummer